

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemáhi nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 223.

V Ljubljani, v soboto 27. septembra 1884.

Letnik XII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. oktobrom poslednjo četrt XII. leta svojega izhajanja. Ker je mnogim č. g. naročnikom sedaj naročnina pri kraju, prosimo jih uljudno, naj jo izvolijo o pravem času ponoviti, da se jim bo zamogel list tudi zanaprej redno pošiljati. Ob enem naj pa, kakor do sedaj, tako tudi na dalje blagovoljno po ustrajnem razširjanji list podpirajo.

„Slovenec“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Odgovor g. dež. predsednika

na interpelacijo g. Luckmanna gledé sklepov kranjske hranilnice.

Ker je kranjska hranilnica v občnem zboru dne 29. maja t. l. sklenila, in c. kr. vladi v potrjenje izročila, da bode napravila in vzdrževala štirirazredno deško šolo z nemškim učnim jezikom, in ob enem nekemu društvu obljubila 50.000 gl. iz rezervnega hranilničnega zaklada za zidanje nedragih in zdravih stanovanj za delavce v Ljubljani ali blizu Ljubljane, pa ta reč dozdej še ni bila rešena, so gg. poslanci Karl Luckmann in tovariši v zadnji seji visokega deželnega zbora c. kr. vlado vprašali:

1. Iz katerih vzrokov se potrditev hranilničnih sklepov nerazumljivo dolgo zadržuje.

2. Kdaj misli visoka c. kr. deželna vlada rešiti to nujno zadevo?

Zvest svoji obljubi imam čast na to interpelacijo sledeče odgovoriti:

Omenjeni sklepi hranilničnega društva došli so k deželni vladi 3. junija 1884.

Po § 12 Najvišje potrjenega regulativa za hranilnice z dné 2. sept. 1884 se sme s privolitvijo združene dvorne kancelije — zdaj politične deželne oblasti — primeren del hranilničnega rezervnega zaklada, ako je ta dosegel več svoto, kakor se potrebuje, ko bi hranilnica kako zgubo imela, obrniti za dobrodelne ali sploh koristne krajne (lokalne) namene, oziroma po § 20 pravil kranjske hranilnice, z istim pristavkom in daljšim pogojem, da morajo pokriti biti stroški za upravo, kakor tudi pokojnine in miloščine — za dobrodelne in sploh koristne krajne in deželne namene. Po vlogi kranjske hranilnice in po poročilu, na katero se opirajo njeni sklepi, bi pa stroški za zdrževanje nameravane šole — brez stroškov za potrebne šolske prostore, ki baje ne bi bili veliki, in brez stroškov za notranjo napravo in učne pripomočke — vsako leto znašali 5000 gl., to je 5% obresti od istine 100.000 gold. Deželna vlada si je morala toraj pri presoji v potrjenje prejetih hranilničnih sklepov staviti vprašanje, je li poraba tako velike svote poleg drugih zneskov sploh potrebna, da bi se potem vsaj mogla prepričati, da se je tako

ogroma svota zares podarila za dobrodelen in sploh koristen namen, ne pa za pospeševanje drugih namerov, za ktere nima ne hranilnica pravice kaj dovoljevati, ne deželna vlada pravice dotičnih sklepov potrjevati.

V ta namen si je morala deželna vlada staviti vprašanje, koliko nemških otrok bi utegnulo na leto obiskovati nameravano šolo, da bi bila opravičena naprava in zdržitev ravno štirirazredne šole, kakor jo je sklenila hranilnica; ker za vstanovitev take šole je po § 11 državnega šolskega zakona potrebno, da v treh zaporednih letih povprečno število učencev znaša vsaj 240.

Pri teh okoliščinah je deželna vlada, ker ni imela dotičnih dat (izkazov), po skupnem posvetovanju o tej zadevi vlogo kranjske hranilnice z dopisom z dné 8. junija 1884, št. 5293, toraj že peti dan po njenem sprejemu, izročila c. kr. deželnemu šolskemu svetu s prošnjo, da naj ji (deželni vladi) prej ko mogoče izreče svojo misel o nameravani vstanovi štirirazredne nemške deške šole v Ljubljani.

Deželni šolski svet je že pet dni potem, namreč v seji 13. junija 1884 to reč pretresal, in da bi dobil sploh nekako podlago za rzsodbo, koliko in kako obširnih ljudskih šol z nemškim učnim jezikom naj se napravi v Ljubljani, ter zamogel od deželne vlade zahtevano mnenje pravilno vtemeljeno oddati, pečal se je s sledečimi vprašanji:

1. Koliko je otrok mestnega šolskega okraja v poprečnem številu zadnjih 5 let (§ 1 deželne postave Kranjske z dné 29. aprila 1873, št. 21), ki morajo v šolo hoditi, razdeljenih po spolu in narodnosti?

2. Koliko površine imajo posamezni prostori javnih mestnih ljudskih šol?

3. Koliko otrok je v poprečnem številu zadnjih treh let obiskovalo javne mestne ljudske šole (§ 11 postave z dné 2. septembra 1883, drž. zak. št. 53) razdeljenih po spolu in narodnosti, in koliko izmed njih je bilo iz Ljubljanskega mestnega okraja, koliko pa iz vnanjih, ne v Ljubljano všolanih krajev?

4. Koliko je v poprečnem številu zadnjih 3 let Ljubljanskih otrok, ki bi morali po postavi sicer še v šolo hoditi, pa so po § 23 postave z dné 14. maja 1869, d. zak. št. 62, oziroma po § 23 postave z dné 2. maja 1883, d. zak. št. 53, od obiskovanja javnih šol začasno ali stalno oproščeni, razdeljenih po spolu in narodnosti?

5. Koliko je v poprečnem številu zadnjih 5 let Ljubljanskih mestnih otrok, ki nikamor ne hodijo v šolo, dasi od obiskovanja javnih šol postavno niso oproščeni, razdeljenih po spolu in narodnosti?

Deželni šolski svet pa tudi nima nobenih izkazov, da bi mogel odgovoriti na ta vprašanja, zato je z ukazom z dné 16. junija 1883, št. 1206, sebi podložnemu c. kr. mestnemu šolskemu svetu naročil, naj mu prej ko mogoče preskrbi te izkaze. Mestnemu šolskemu svetu se je bilo pa tudi naročilo, naj kakor hitro mogoče od mestnega zbora Ljubljanskega poizvé, ali misli in kako misli gledé na neko od mnogo Ljubljanskih meščanov podpisano peticijo do prihodnjega šolskega leta potrebne ljudske šole z nemškim učnim jezikom za otroke nemške narodnosti napraviti in odpreti. Dasiravno namreč hranilno društvo trdi, da hoče na lastne stroške napraviti in vzdrževati zasebno deško ljudsko šolo z nemškim učnim jezikom, ki bi bila popolno tako vredjena kakor javna ljudska šola in bi po

§ 72 državnega šolskega zakona nadomestovala občinsko šolo — se mestni občini Ljubljanski ne more odrekati pravica, da sama napravi potrebne nemške ljudske šole, ker zlasti vsled ukaza g. naučnega ministra z dné 12. junija 1884, št. 11452 z vstanovo nemške zasebne ljudske šole nikakor ni oproščena dolžnosti primerno skrbeti za nemške šole.

Dozdaj c. kr. mestni šolski svet še ni izvršil naročila deželnega šolskega sveta. Vendar pa deželni šolski svet med tem ni hotel priganjati mestnega šolskega sveta, ker zbiranje naprošenih izkazov pač več časa potrebuje, in ker deželni šolski svet, kakor sem že omenjal, ob enem z izkazi mestnega šolskega sveta pričakuje meritoričen sklep mestnega zbora, ker bi bil tak sklep (dozdaj nam je znan le nek protest mestnega zbora zoper omenjene hranilnične sklepe) za deželno vlado eventualno bistvene važnosti, kadar bo šlo za vprašanje, ali naj se sklepi hranilnični potrdijo ali ne.

Ker se pa mestni šolski svet obotavlja, bode deželni šolski svet skrbel, da ga bo opomnil na njegovo dolžnost, da bo mogel potrebna pojasnila podati deželni vladi, ki se potem ne bo obotavljala vstreči želji gg. interpelantov (vpraševalcev).

Prestopivši k drugemu deželni vladi tudi v potrjenje izročnemu sklepu kranjske hranilnice gledé darila 50.000 gold. za napravo po ceni stanovanj za delavce, moram opomniti, da je potrditev te reči zaradi tega v tesni zvezi s potrditvijo hranilničnega sklega gledé naprave nemške deške ljudske šole, ker bi potrditev zadnjega sklepa, ki bi hranilnici dajal oblast iz njenega rezervnega zaklada čez 100.000 potrošiti, zbudila drugo resno vprašanje, se li morejo stroški drugih 50.000 gold. še strinjati s koristimi in pravicami pri hranilnici prizadetega občinstva, in ker društvo, kteremu se je obljubilo darilo 50.000 gold. še ne obstoji in tudi njegova pravila še niso bila izročena vladi v potrjenje. Pri teh okoliščinah v interpelaciji izražena bojazen, kakor da bi bila deželna vlada zadolžila natoľcevanje, kakor da bi hotla vsled vpliva od slepe strankarske strasti podpihovane agitacije potrditev omenjenih hranilničnih sklepov kolikor mogoče zavleči, nima nobene podloge in opravičenosti, in deželna vlada prav lahko prevzame odgovornost za to, da teh sklepov dozdej še ni potrdila. (Dobro-klic na desni.)

Govor poslanca viteza Schneida o voznih tarifih.

(V četrti seji deželnega zbora 23. sept.)

Slavni zbor! Vtemeljevati imam predlog, ki naj bi bil, kakor bi rekel, zadnji poskus južno železnico — in za-njo prav za prav gré — pripraviti k odpravi onih hudih tarifov, s kterimi ni le zabanjevala povzdige in pomnožitve blagostanja dežele kranjske, ampak je celó kratila stalnost naših gospodarskih razmer.

Vojvodina kranjska se je morala zadovoljiti s tem, da je šla po osnovi železnice njena kupčijska veljava rakovo pot, in da se že zdavnej samo še pripoveduje o njeni cveteči posrednji kupčiji in o nekđaj tako zdatnem tovorjenji. Smeli bi bili toraj upati, da bode v svojih najpotrebnejših koristih oškodovana dežela dobila nekako odškodovanje po črti in osnovi železnice. Pa tudi v tem oziru ji sreča ni

bila mila. In tako je ostala le tolažba, da bodo vsaj glavno mesto in nekteri obrtni kraji od novega po železnicah narejenega stanja imeli dobiček, ako so se nove prometne poti po večem delu izognile obljudenim, rodovitnim in prometa potrebnim krajem dežele kranjske. (Prav res!)

Še pred kakimi 10 leti je na Kranjskem cvetela mlinarska obrtnija, in skoraj se je takrat kazalo, da bo glavno mesto zopet pričelo staro posrednjo kupčijo, ki je bila nekdanj vzrok njegove premožnosti. Pa vse te nade so splavale po vodi vsled tarifne politike železnice, ki peljejo skozi našo deželo, zlasti pa južne železnice. (Dobro!)

Že diferencialni tarifi so bili v sedemdesetih letih v največjo nevarnost spravili kupčijo z žitom in mlinsko obrtnijo, ker so bili Budapeški mlinci v stanju svoje mlinske blago od tam naravnost v Reko in Trst veliko cenejše pošiljati, kakor je bilo to mogoče, ako se je od ondot do Ljubljane dobivalo žito in od tod moka pošiljala v Reko ali Trst. Dežela kranjska se je morala že takrat boriti, zoper priboljšek 2/10 kr. pri centu in milji, in naši mlinci so se morali silno napenjati, da so to poravnali.

Čisto vničena in neizplačna pa je postala kranjska mlinska obrtnija po znižanih tarifnih, ki jih je južna železnica lani dovolila posameznim ogerskim postajam, kakor tudi Trstu, Reki in Gorici, ne da bi bila primerno polajšanje dovolila tudi Ljubljani. Na ta način namreč nastal je v tarifnih tak razložek, da se od 100 kil moke iz Ljubljane v Reko ali Trst plačuje po 19 1/2 do 66 kr. več, kakor iz dosti bolj oddaljenih postaj v Sisku, Kaniži, Barči in Budapeštu.

Žalibog, da južna železnica po vseh prošnjah ni odpravila te krivice, ki je pokopala naše mlince. (Čujte, čujte!) Kupčijska in obrtnijska zbornica pa tudi visoki deželni zbor so vlado prosili, da naj se odpravi ta vpijoča neprimera, in slavna kupčijska zbornica se je z novo vlogo pri enkėti, ki je bila zaradi vravnave železničnih tarifov sklicana, pritožila, da se vsled spremenljivih železničnih tarifov, ki so tako naglo spodkopali staro vkoreninjeno industrijo, bogataši (kapitalisti) v deželi bojé, na obilnih vodah, ki jih mlinci ne morejo več rabiti, vstanovljati druge obrtnije. (Prav res!)

Kar pa kupčijo z lesom zadeva, prosim visoki deželni zbor zapomniti si čudno prikazen, da je treba od vagona z 10.000 kil lesa od Ljubljane do Trsta ali Reke plačati 48 gold., med tem ko stane vagon z 10.000 kil lesa iz Zagreba do Trsta, toraj skoraj dvakrat tako daleč, le 47 gold. 90 kr. (Gibanje.) In komur bi ti hudi tarifi še ne dokazali, kako malo je južni železnici mar za blagor in gorje naše dežele, naj mu ubogi Dolenjci povedó, da morajo od vagona lesa iz Vidma-Krškega do Trsta plačevati po 60 gld., iz Trstu veliko bližje Sevnice pa po 70 gold., tako da se pri Sevnici skoraj plačuje les pošiljati v Zagreb in ga še le tam oddati v Trst. (Čujte, čujte!)

Težko mi boste mogli pretiravanje očitati, ako trdim, da južna železnica Dolenjsko, ki svoj les pošilja v Krško-Videm, iz goratega Mokronoškega okraja pa zlasti v Sevnico prav odvrača od krajev, kjer se to blago najboljše prodaja. In mar ni čudno, da je treba v Kormin od vagona lesenine od Ljubljane nazaj n. pr. iz Zaloga 43 gold., iz Lazov 44 gold. 80 kr., iz Kresnic 46 gold. 10 kr., iz Ljubljane pa, ki je vendar veliko bližej, plačevati po 48 gld.?

Pri tej priliki se spominjam lesnih tarifov za Galicijo, ki so še veliko vgodnejši. Ne smem zamolčati, da je nek visoko čislani ud deželnega zbora, naš tovariš g. Luckmann, že pri posvetovanji c. kr. železničnega sveta razkril celo vrsto tarifnih nepravnosti in neenakega ravnanja pri tarifnih olajšavah, ki jih je zlasti deležna naši deželi tako malo prijazna južna železnica, in da je posebno z olajšavami za neko Tržaško firmo (kupčijsko hišo), za katero se pa baje skriva neka velika mednarodna firma, ki je omenjeni hiši pripomogla k samotrštvu z rezanim lesom od Solnograda doli do Trsta, in sicer z odbitkom cene (refactie) za tako silno množino lesa, ki je noben kupec z lesom ne more skupaj spraviti. Ni se pa čuditi, da tam, kjer edino le kupčijska korist vrti kolesa, sim ter tje tudi blato nekoliko šterka (veselost), cesar smo se še pri neki drugi železnici prepričali; pa tu in tam utegne naposled sila javnih koristi odločevati zoper zlorabo pridobljenih privatnih pravic. (Dobro.)

Kot glaven vzrok te škode za Kranjsko moram zaznamovati izključitev dežele in zlati Ljubljane iz južno-severne avstrijsko-ogerske železnične zveze. Sploh, in ne da bi izjemal posebne polajšave izva-

ževanja in voznine v avstrijsko-ogerskih ladijskih, moram reči, da je po moji misli v zaveznih tarifnih zmerom škodljiva neenakost. Ne gre tukaj pretresati čudne prikazni, da je bila vas Zagrad pri Gorici sprejeta v železnično zvezo, pa ako smejo Zagrad, Gorica ali Kormin deležni biti dobička zaveznih tarifov, ako ima Trst od tega dobiček, ne da bi izvažal blago, ki je bilo zaradi izvažanja deležno polajšav, se pač naši ubogi, po hudih uimah (hudem vremenu) in prejšnjih fiškálnih činih potrti deželi, se pač mestu Ljubljanskemu ta dobrota ne sme odrekati. (Dobro, dobro!)

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. sept.

Notranje dežele.

Iz štajarskega deželnega zbora jel je Slovincem sovražen veter, pravi „krivec“ vleči, in prihaja iz kraja, kjer smrtno sovraštvo do Slovincem vlada. Nemčurški poslanec Ausserer interpeliral je vlado, ali ji je znano, da je po Sevnici župan Vršec nemškutarske plakate od zida trgal, ko so bili razposlani od deželnega volilnega odbora in so mu celo c. kr. orožniki pri tem poslu pomagali? Dalje vpraša Ausserer, če je li vladi znano, da je ravno tisti župan na rojstni dan cesarjev razobesil rusko (???) zastavo. Gledé plakatov, pravi Ausserer, da so bili po gosposki dovoljeni, toraj postavni, in se je župan v tem slučaju vdeležil prestopka zlorabe svoje oblasti. Slavna vlada naj v bodočnosti na to pazi, opominja Ausserer nadalje, da se ne bodo take krivice nič več godile, ki pravni zavednosti s pestmi v obraz bijejo. Ali misli slavna vlada krivega pozivati na odgovor in ali misli vkreniti potrebne korake, da se v bodočnosti ne bodo take krivice Nemcem od strani c. kr. orožništva godile? C. kr. namestnik je obljubil v bodoči seji na to odgovorjati; le gledé orožnikov je toliko rekel, da so popolno prav delali, ako so župana podpirali pri trganji plakatov, ker je župan nalepljene plakate smatral za nevarne javnemu miru in je tako tudi gosposki o njih poročal. Ker mestjani sami niso hotli odstraniti plakatov, je župan prav pravilno postopal, da je poslal po orožnike. — Pri tej priložnosti si pač ne moremo kaj, da bi se ne domislili dogodkov v Slov. Bistrici, kjer se je ondašnjemu županu na komando prusjanov avstrijska cesarska zastava morala sramotno umakniti! Ali se tega noben naših poslancev več ne spominja? Saj ni potreba, da bi iz gole strpljivosti, ktere nemški liberalci tako ne poznajo ali pa k večjemu le po imenu, dobrovoljno molčali v deželnem zboru. Naj vendar eden ali drugi sproži tisto reč, da bomo vsaj vedili pri čem da smo v Avstriji gledé državne zastave črno-rumene; je li vsim narodom svet prapor, na kterega vojak prisega in vsak državljan spoštljivo gleda, ali je nepomenljiva stvar, s ktere se sme vsak Prusjan norčevati ali še kaj hujšega delati. Dokler se nam za tako brezimno zasramovanje c. kr. zastave zadostjenja ne dá, ne bomo jenjali tega tirjati. Mislimo, da imamo ne le pravico, ampak dolžnost to tirjati, dokler smo avstrijski podložniki in dokler je „patrijotizem“ dolžnost.

Med avstrijskimi liberalnimi Nemci sedaj le eno geslo vlada in to je predlog dr. Herbsta in njegovega sekundanta Knolla v českem deželnem zboru gledé omejitve nemške narodnosti po različni okrajev česke in nemške. Da Nemcem ni nobene sile, dokazali smo včeraj na tem mestu, temveč oni ta najnovejši politični humbug edino le zaradi hujskanja vganjajo. Hujskanje narodnosti drugo proti drugi, to je najnovejši sport nemško-liberalnih prebivalcev Česke in tudi na Štajarskem so jim jeli njihovi bratje, pruski pionirji vrlo pritkavati. Poleg tega se nadjajo, da jih bodo v tem oziru podpirali tudi konservativni rojaki njihovi, v čemur se pa najbrž motijo, kajti konservativnih Nemcev je srčna želja z vsemi narodnostmi na podlagi enakovrnosti in po načelu živeti, da se dá vsakemu svoje, kar mu po božjih in državnih postavah gré. Tega se pa ravno liberalni Nemci in nemčurji navaditi ne morejo; po eni strani se jim „vsakemu svoje“ pač prilaga, kar se namreč pravie njim lastnih ali spodobnih tiče, po drugi strani tikajoči se pravie nenemških narodnostij pa nočejo ničesar slišati. Tedaj so gluhi in slepi; če se pa kljub temu kaki narodnosti mrvica pravie privoščii, kričé o zatiranji nemštva in o nevarnosti, v kterih se nahaja. Nam na veliko radost izjavljajo se konservativni nemški časniki, da se poštenim Nemcem v Avstriji nikjer krivica ne godi, kar mora tudi slepec obtipati. Saj je jasno, kakor beli dan.

Vnanje države.

Iz Bruselja došla poročila o krvavih dogodkih na 22. t. m. zvečer imajo vsa od prvega do poslednjega pečat — revolucije. „Journal de Bruxelles“ jih tako-le poročá: „Mnogo razburjenega ljudstva nabralo se je po ulicah in trgih. K tem

v nobeni primeri postavila je pa tudi vlada oboroženih ljudi celo armado na „trg pred palačo“. Orožnikov, redarjev in oborožene mestne straže je kar mrgolelo ondi. Prvi neredi, provzročeni po neki manifestaciji, začeli so se na trgu „Place de la Monnaie“ pred vredništvoom lista „Patriote“; odelek prostovoljcev pa, ki je bil ondi nastavljen, razpršil pa je kmalu druhal, ktera se je tuleč, sikajoč in piskajoč razletela. Pri tej priložnosti so jih mnogo zaprli. Ob polu desetih zvečer natepla se je na tistem trgu nova druhal, ktera je na vse grlo, kakor besna kričala: Živela republika! Živio Buls! (župan Bruseljski) Ob tla s kraljem! Ob enem rujovali so „marzelezo“. Redarji so pritisnili s golim orožjem; druhal se spusti v tek, redarji za njo in so jo do stare borze podili. Po ulicah prodajal se je revolucionarski list, kteri je ljudstvo k vstaji šeuval.

Kakor razumljivo, je minister notranjih zadev takoj zaukazal konfiskacijo nesramnega lista, prodajalce je pa poloviti in zapreti dal. Toda prepozno je bilo. Iskra revolucije padla je med narod in bo morda ondi dalje tlela, dokler ne plane na njenem mestu silen plamen krvavega prevrata na svitlo. Proti desetem ponoči vbere jo neka druhal proti kraljevi palači, kjer je vsa besna kričala: „Ob tla s papirnatim kraljem! Ob tla z Avstrijanko (kraljico)! Živela republika!“ In zopet so „marzelezo“ zarujovali. Ravno v tem trenutku prihité pa nekteri meščanski batalijoni od vseh krajev, od zad za njimi pa lovec pritisnejo in h kratki se je druhal zopet na vse kraje razpršila sikajoč, tuleč in kričéč. Ni bil še dobro tukaj mir narejen, ko je zopet že vse mrgolelo na trgu „place de la Monnaie“, kjer je nekdo ravno v tistem trenutku vstrelil, ko se je bližal škadron oboroženih meščanov jéz, kteri je druhal tudi tukaj prepodil. Toda namesto domu, gnali so se, kakor pogubonosni oblaki, proti 11. uri na veliki trg „Grande Place“, kjer so zopet prav po indijansko jeli kričati. Tukaj se je redarstvo prvokrat preslabo skazalo in so morali orožniki z golim orožjem na pomoč priskočiti. Oboroženi meščani, v družbi vojakov, orožnikov in redarjev, čuvali so celo noč vse javne zavode in poslopja. Vojaki stali so do 10 zvečer na ulici. Kraljev grad obdali so od vseh strani meščani, lovci in topničarji. Sto orožnikov na konjih čuvalo je mestno zbornico, ki so bili na dvorišči skriti. Če tudi je bil krič prav peklenški, so se vendar našli pogumni možje, ki se niso sramovali klicati: „Živio kralj, ob tla z republikanci!“ Posebno na razgledu „Anspach“ so se čestokrat enaki klici čuli. Nek gospod ondi zaupije: „Ob tla s Cobourgom“ (kraljem) in komaj je dobro spregovoril, že je imel gorko zausnico, ktero mu je nek drug gospod pripeljal, ki je Leopoldov red na prsih nosil. Oba gospoda segla sta v žep po svoje vizitnice, ktere sta si menjala in sta se razšla. — Da je v tej revoluciji framasonska roka, je očividno, kajti ona ima geslo, da se z enakimi srdom proti kralju in duhovnu h kratki vzdignje in to se je sedaj v Bruselji godilo.

Kar se je celi Evropi nemogočejzdelo, doprinesli so Angleži v Egiptu gledé ondašnjih denarnih zadev, za ktere se ni nihče več kaj prida zmenil, od kar se je v Londonu konferenca razbila. Angleži so v zvezi z egiptovskim prvim ministrom Nubarjem, ki je Gladstonov možicelj, eno izumili, ki je cel svet iznenadila in kviško dvignila in ta je: bankerot. Egipt ne more plačevati nič več dolgova, za ktere so velesile Angleška, Francoska, Avstro-Ogerska in Laško skupno poroki. V Egiptu je bila namreč do sedaj gledé dohodkov iz zunanjih posestev veljavna pogodba, ktera je od trinajstih ministrov podpisana in se angleška likvidacijska postava imenuje. Ta postava je namreč določevala, da guvernerji zunanjih dežela oddavajo nekatere posebej določene dohodke v likvidacijsko blagajnico, iz ktere so se do sedaj dolgovi in kuponi plačevali. Vrhovno kontrolo čez to blagajnico in njeno poslovanje imele so pa omenjene velesile. Sedaj je pa Nubar paša izdal odlok, ki to pogodbo popolnoma ob veljavo spravlja in guvernerjem ukazuje, da naj od slej nadalje vse dohodke finančnemu ministru oddajajo, kar se z drugimi besedami pravi: „Egipt ne bo nič več dolga plačeval, ga ne more!“ Da se je to vse na angleški namigljaj storilo je očitno, in prej ko ne je Angleže k temu nevarnemu koraku zapeljal glas o Gordonovih zmagah okoli Chartuma. Pristaviti nam je le še, da so vse velesile, ki so bile za poroke podpisane v Egiptu, proti temu koraku ugovor vložile.

Franciozi so za trenutek na vse pozabili, kar jih je sicer zabavalo, kakor Tonkin, Madagaskar, Nemčija, prekucija na domačih tleh ter vso svojo pozornost na Egipt in na dogodke, ki so se ondi nedavno vršili, obračajo. Vdarec, s kterim je Gladstone po svojem komedijantu Nubarju v Egiptu poroškim velevlastim občutljivo klofuto zasolil, Francozom skoraj k sapi ne pusti. Obešenjak, cigan, goljuf, baraba, slepar in enaka so vsa prekrasna imena celo vrsto dolga, s kterimi Francozi starega Gladstane pitajo, češ, da se je vse to na njegovo komando zgodilo.

Angleži, nekdanj najsilnejši narod na morji, so gledé vojne brodovja za drugimi velesilami zastali, da sami s strahom to priznavajo. Posebno Francozi so jih v tem oziru prehiteli, da so se Angležem lasje ježiti jeli. Angleška „Pall Mall Gazette“ sama pravi, da so se angleške nasebine od leta 1869 čudovito pomnožile, narodno bogastvo se

je za 40% pomnožilo, mornarica je pa še vedno ravno tista, kakor je bila leta 1869. Le toliko je slabše, kolikor je starejša in starejše orožje s seboj vozi. Gledé Francozov imajo le nekaj več ladij, vse blago pa je ravno vsled svoje starosti mnogo slabše in francoskega brodogojstva nikakor ne dosega. Le dve leti še in Francozi bodo imeli več oklopnice, nego Angleži. Kar se tiče topov, so taisti zdatno manjši in manj vredni, kakor pa oni Lahov in Francozov. Niti ene vojne ladije za službo menda nimajo, da bi imela nove topove zadovce. Tudi zunaj nimajo Angleži nič pravega blaga. Francozi v kitajskem morji so jim že čez glavo zrastle, po ameriškem vodovji bi jih ta in ona moč lahko potopila v žlici vode, posebno so jim Brasiljanci trdni ondi. Kar se tiče postaj za premog in vodo po raznih otocih, so tako malo in slabo zavarovane, da bi jih en sam pošten križar kake države lahko v prah razsul. Gledé moštva nimajo zadosti ljudi, ako ne bi kakih 8000 mož iz rezerve pobrali, da bi z njimi svoje brodogojstvo v slučaji vojske napolnili. Če je to vse resnica, potem pač ni čuda, da si Angleži v Egiptu nič ne upajo in tudi nič ne opravijo.

Izvirni dopisi.

Iz Sore, 23. sept. Bilo je 19. septembra. Po šoli ob 11. uri dopoldne se podava z g. učiteljem pogledat k zidarjem, kako napredujejo s stavbo nove cerkve. Ugibaje to in uno zagledava v zraku velikega ptiča, ki se v majhnih krogih počasi nižje spušča. Škoda, da nimava kake puške pri rokah, kako lahko bi ga vstrelila, ker tako nizko plava nad nama, pravi gosp. učitelj. V tistem trenutku ga zapazijo tudi zidarji na 8 metrov visokih odrin in videvši, da se ptič čedalje nižje spušča, jamejo vpiti delavcem, ki so ravno kamenje nakladali: „vdari ga no!“ Ptič, ne zmenivši se za krik, se vsede na tla in eden delavcev ga vdari s kamenjem, da se omamljen prevrača po bregu. Zdaj je vse po konci, vse hiti za ptičem, ga primejo brez da bi bil komu kaj žalega storil. Midva se tudi podvizava priti bližej. In kakšen ptič je to? Perja je sivo-rujavkastega, rep in peruti so pa črni. Vrat in glava sta skoraj gola, obrašena sta le s kratkim, sčetinastim mahom, ki se na spodnjem vratu podaljša v pernat ovrtnik. Kljun je od korena raven, na koncu pa kljukasto zakriviljen. Širok je 2-5 metra, dolg 0-80. Po popisu v knjigi „Domače in tuje živali“ od g. prof. Erjavca bi znal biti ta ptič „belo-glavi jastreb“, bolj natanko bodo pa presodili naravoslovci v Ljubljani, kerim smo čudno prikazen precej tisti dan popoludne po g. Faleschiniju poslali. Prav čudna prikazen. Neka postarna žena vgladavši ptiča je vskliknila: Prvi romar je prišel k novi cerkvi sv. Štetana in ubili so ga.

Fr. P.

Iz Begunj poleg Cirknice, 24. sept. (Nekaj za lovec.) Zadnjič pisal je slovensk list o Ljubljanskih lovcih. Mi lovci na deželi Ljubljanske tovariše sicer obžalujemo, da se jim lov tako slabo sponaša, pa kaj se hoče. Pri nas je to drugače. Lovec, če gre v gojzd, malokdaj prazen nazaj pride; zdaj prinese srno ali srnaka, zajca ne bom omenjal, drugokrat je na ogledu medveda, in ta slučaj je najbolj zanimiv. Vrli lovec v Begunjah, gosp. Josip Meden, ki je že dve volčici vstrelil, imel je danes zanimiv dan. Ko je šel proti Kožljeku v gojzd, zagleda v zraku plavajočega planinskega orla (Königsadler, aquila imperialis). Precej pomeri in zver se prekucne smrtno ranjena doli na zemljo. Ta ropna zeló škodljiva tica je pri nas redka, in kjer je, napravi mnogo škode. Kajti tak eksemplar kakor zgoraj omenjeni, lahko s svojo močjo in ojstrimi kremplji tudi ljudem škoduje, meri namreč ta vstreljena žival dva metra in dvanajst centimetrov. Gosp. Meden to izvanredno žival rad prepusti kransjkemu muzeju, le obrne naj se opravitelj omenjenega zavoda do njega. Delal bo čast muzeju, ker žival je lepa in nič poškodovana.

Iz Celovca, 26. sept. (Naš deželni zbor.) Da kmetje od liberalcev nimajo nič pričakovati, to spričuje naš liberalni deželni zbor. Slovenski poslanec prof. Einspieler je v drugi seji postavil predlog, naj bi se sklicala kmetijska enkêta, kakor na Kranjskem, ki bi pozvedovala, kaj kmeta tira v propad, in kako bi se mu pomagati dalo. In veste koliko poslancev je podpiralo ta času primerni predlog? Edini Muri, drugi slovenski poslanec! Vsi drugi so obsedeli, tudi poslanci kmetijskih občin!

Dr. Abuja je že pokazal, da misli dosledno z liberalci glasovati. Tudi „konservativni“ Nemeec

Pongrac je glasoval z liberalci. Vzeli so ga tako v svojo sredo, kakor nekdanj oba lavantinska kmeta. „Konservativizem“ naših nemških konservativcev je pač le znani „lei lassen“. Ultra-nemška „Deutsche Zeitung“ ima z našim zborom in našo deželno svoje veselje in jo imenuje „Musterkronland“ (vzglesna dežela). Ta „izglednost“ pa naše kmete drago stane. Deželne doklade je do 80%, če se pa kaka šola zida (in to je zmirom na vrsti), naraste doklada na 150 in 200%.

Slovenski kmetje so že tako revni, da imajo pri trdem delu komaj vsakdanji kruh; mnogi so do vratú zadolženi; petičnih kmetov pa ni več. Le kdor se ukvarja s kako kupčijo, še za silo izhaja. Le s tem kmete tolažijo, da bo potem vse dobro, kadar bodo vsi nemško znali in kadar bo duhovščina ob vso veljavo. Kako pa je to prazna, lažnjiva tolažba, vé vsak pameten, odkritosrčen človek, naj bi tudi ne bil vnet katoličan, da, naj bi tudi katoličan ne bil.

V nemškem okraji Št. Vid gré tudi kmetija za kmetijo na boben, če tudi nemško govorijo ter so tudi liberalni, kar se dá. Bojimo se, da pride za naš „Musterkronland“ velik polom in „Krach“! Slovincem se pač povsodi slaba godi: iz Maribora in Celja, iz Trsta in Gorice čujemo same tožbe. Še vam Kranjcem se ne godi veliko boljše. No, znabití vas bodo nemške šole osrečile, ktere so vam zopet začeli ponujati. Kdaj pridejo enkrat boljši časi?

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.)

Č. g. Janez Plevaneč je bil 3. t. m. vmesčen na faro v Soteski, Janez Belec pa 9. t. m. na faro v Weissenfelsu. Č. g. Jožef Pokljukar gre za beneficijata na Vače, g. Valentin Aljančič pa ostane v Šmartnem pri Kranji. Č. g. Jožef Pekovec gre za ekspozita na goro pri Soderžici, g. Mavrič pa se podá začasno v pokoj. — Razpisan je 26. t. m. Wolwitz-Flachenfeldov kanonikat, ki ga oddaja deželni zbor kransjski. — Č. g. Anton Prokelj, prej fajmošter v Št. Lovrencu ob Temenici umrl je 20. avg. v Novem mestu, kjer je v pokoji živel. R. I. P.

(Za napravo zvonov za novo cerkev Jezusovega srca) bode jutri posvetovanje v misijonski hiši; dobro bi bilo, da se pri tej priliki spregovori tudi o zvonovih za prestolno cerkev v Sarajevu. Ranjki knezoskof so ondotnemu metropolitu dajali veliko upanja, da jih priporočijo Kranjcem, da naj darujejo za zvonove, kteri se imajo liti v Ljubljani, v Bosno; sedanji stolni kapitelj je že nekoliko storil na prošnjo nadškofa Vrhbosenskega; pobira se že tudi po Kranjskem; naj bi toraj pri jutrišnjem shodu odločilo se kaj še v ta namen.

(Na gimnazijo Ljubljansko) je prišel gosp. J. Pichler, Štajarec, doslej pomožni učitelj v Kočevji, kamor je odšel g. Andr. Kragelj.

(Umrl je) v Stari Loki na svojem gradu c. k. nadsodnijski sovetnik v pokoji g. vitez. pl. Strahl, znan po svoji veliki zbirki umetnih slik. Same slike in druge starozgodovinske reči cenijo večaki nad 30.000 gold. Pri lanskí razstavi v realki so slike iz njegove zbirke splošno občudovanje zbudile. Zapustil je enega sina, c. kr. okr. sodnika na Štajarskem.

(Poskušnje učiteljske sposobnosti) za osnovne in meščanske šole bodo na 6. oktobra v gimnazijskem (licealnem) poslopji v prostorih učiteljskega izobraževališča.

(Pevski zbor) slovenskega delavskega društva „Slavec“ priredi v nedeljo 28. t. m. svojim članom mali pevski večer (Jour-fixe) ob 8. uri zvečer v gostilnici g. Zadnikarja (pri „Sokolu“). Spored večera: Petje in prosta zabava itd. Vse č. gg. člane društva vabi najuljudneje k temu večeru odbor.

(„Novi Brencelj“) prifrčal je v svoji 8. številki jako smešen in slán na svitlo. Prinesel je med drugim jako zabavnim in zabavljivim blagom tudi nekaj, kar do sedaj še ni nikdar povedal, to namreč, da „Pirker ni več deželni šolski nadzornik“.

(V Trstu) imeli so zopet prilóžnosti v seji mestnega odbora opazovati, da so Slovenci ondi še vedno pariya, kteri so po mnenji Tržaških irredentovskih mestnih očetov menda edino le še za kolero dobri za družega pa nič več. Posvetovali so se namreč ondi o slučaji, kedar bi nemili gost na Tržaške vrata trkati jel, kakor ima sedaj svojo smrtno žetev po Laškem. Modri Abderiti izdali so dotični poduk,

kako naj se posamični in vsi skup zadržé gledé snažnosti in življenja, da se po mogočnosti pot kolera zabrani, edino le v laščini. Poslanec in mestni odbornik Nabergoj je pa „irredentovske“ Abderite na to opozoril, da bi bilo nad vse potrebno določila tudi v drugih jeziki objaviti, kakor sta slovenski in nemški, kajti kolera, kedar pride, ne bo le Lahov zbirala, temveč bo kar od kraja jemala, kar ji pod roko pride, in tukaj so Slovenci še bolj v nevarnosti, kakor pa druge narodnosti, ker jih je več. Ta nedolžna in nad vse ugovarjanje pravična želja zbudila je pa srd Tržaških šalobard, h kterim se je še nezrela in „irredentovska“ galerija s svojim krikom pridružila in peklenki vrišč je bil gotov, kakoršen je ondi že navaden, kedar g. Nabergoj Slovincem na prid kaj zahteva. Tako postopanje moralo bi se na vsak način odpraviti in vlada morala bi na to gledati, ako je župan dr. Bazzoni sam drugim narodnostim — neprijazen.

(Razpisana) je učiteljska služba v Viševku na Gorenjskem. Letna plača 400 gold. in prosto stanovanje. Prošnje do 10. oktobra okrajnemu šolskemu svétu v Kranj.

Razne reči.

Zgled domoljubja. Pred mesecem dni je prišel v Varšavo poljski učenjak Ignacij Domejko, ki je moral pred šestdesetimi leti zapustiti svojo prisrčno ljubljeno domovino. S prva je živel v Draždanah in v Parizu, od l. 1838 pa v južni Ameriki, kjer se je pečal s prirodoznanskimi vedami. Če tudi si je pridobil v novi domačiji občje zaupanje in veljavo, vendar mu ni dopustila domovinska bolešt, da ne bi kot 83leten starček obiskal dežele, v kateri je preživel svoja mlada leta. Izmed njegovih vrstnikov živi še povestničar Antonin Odyneec, ki je napravil svojemu staremu prijatelju gostijo, pri kateri je govoril Domejko daljšo napitnico v tako gladki poljščini, da so se čudili vsi navzoči gostje. Domejko je pa dejal: „Kako bi le mogel pozabiti poljski, ker sem vedno po poljski mislil, po poljski molil in po poljski ljubil!“ Navzoči so bili knez in naškoof Varšavski s pomožnim škofom, odlični poljski učenjaki in umetniki. Varšavski pisatelji so mu pa poklonili lavorjev venci z napisom: „Prijatelju narodne slave in časti Ignaciju Domejku, Varšavski pisatelji“.

Časnikarstvo v Indiji. Italijanski list „Fracasse“ prinaša nektare podatke o indijskem časnikarstvu. V vzhodni Indiji izhaja 230 časnikov v domačem jeziku, ki imajo 150.000 bralcev. Prvi časnik v domačem jeziku je izšel l. 1808; vstanovili so ga misijonarji in je prinašal le poročila o verskih zadevah. Še le l. 1860 so začeli prinašati listi tudi politične članke. Izrazi v teh časnikih so večkrat kaj čudni. Palačo imenujejo „nebo boga Višnu“, grom nazivljajo „bučanje orjaških duhov, ki pijejo dežnico“ itd. Tudi imena nekterih listov so čudna. Tako se zove neki list: „Zrcalo zdravilstva“, drugi „Najplemenitejši vseh listov“, tretji „Ocean modrosti“, „Kitica pesnikov“, „Voda indijskega življenja“ itd. Svoboda časnikov je skoro neomejena, kakor na Angleškem.

Telegrami.

Bern, 26. sept. Zvezni svet izgnal je šest nemških in avstrijskih rokodelcev iz Švice zaradi anarhizma.

Pariz, 26. sept. Z Renardovim zrakoplovom (balonom) napravil se je danes zopet poskus, ki se je povsem prav povoljno obnesel.

Kahira, 27. sept. Ugovor velevlasti zahteva odlok egiptovskega finančnega ministra in ondašnji vladi vso odgovornost naklada za posledice, ki bodo iz tega koraka nastale.

Kahira, 27. sept. Egiptovska vlada ne misli na ugovor poroških velevlasti družega ukreniti, kakor potrditi, da ga je prejela.

Tuji.

25. sept.

Pri **Mališ:** Dr. Oton Gmelin, inženir, iz Budapešte. — Karl Fuchs, profesor godbe, iz Badena. — Marija Lukich, zasebnica, s hčerjo, iz Gradea. — Matilda Dominkuš, odvetničková soproga, s hčerjo, iz Maribora. — F. Corona, posestnik, z družino, iz Mohrenberga. — Hermann Stern, trg. pot., iz Gorice. — Karl Abčin, c. k. finančni paznik, iz Gorice. — Dr. Ignacij Mally, c. k. okr. zdravnik, iz Kranja. — Pri **Slonu:** Ana Linpökh, s hčerjo, z Dunaja. — Dr. Moric Gustav, c. k. sanitetni sovetnik, z Dunaja. — Mirosl. Braun, gled. igravec, s soprogo, z Dunaja. — Maks Thalmäiner, železn. uradnik, iz Gradea. — Emil pl. Zamboni, c. kr. major, z družino, iz Kotora. — Hinko Viličič, c. kr. uradnik, iz Trsta. — Tomaž Thaler, župnik, iz Kojane. — Franc Peruzi, nadučitelj, iz Vač. — Janez Grile, trgovec, iz Vač.

Pri *Bavarskem dvoru*: Marija Breindl, zasebnica, iz Gorice. — Jakob in Janez Stebi, iz Črnuč.

Pri *Avstrijskemu caru*: Alojzija Wohlfeld, vdova, z Dunaja. — Janez Palmtag, zasebnik.

Pri *Virantu*: Mirosl. Weiskopf, trg. pot., iz Linea.

Umrli so:

25. sept. Antonija Zupane, delavka, 67 let, Kravja dolina št. 7, Marasmus.

V bolnišnici:

24. sept. Anton Berce, delavec, 52 let, vsled otrpnjenja pljuč.

25. sept. Matija Sever, hišni posestnik, 45 let, vsled edema v možganih. — Andrej Nagode, delavec, 44 let, vsled vnetja trebušne kožice.

Eksekutivne dražbe.

30. sept. Relicija zemljišče pod rektf. št. 315 urb. št. 667 pod Mokronog in pod št. 89 pod farovž v Medni peči, kupljenih po Janezu Galiču iz Ivane vasi, za 1206 gl. Rudolfovo.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo **najboljšega kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev**, posebno **krmoreznic in slamoreznic** Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: **žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase** itd.; — potem izvrstni **kamniški cement in poljski mavce (gips)**; dalje **železnične šine in kovanja za stavbe**, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (19)

V W. Blanke-jevi tiskarni v Ptujih je ravno izšla nova knjiga:

Sv. Frančišk,

vtemeljitelj III. spokornega reda.

Molitvenik zlasti za tretjerednike, pa tudi za druge verne kristjane.

Drugi popravljen in pomnožen natis, s pridavkom: Za leto 1884 izdani razglasi sv. Očeta Leona XIII. zadevajoči III. red.

Sostavil

Fr. S. Bezjak,

župnik pri sv. Marku niže Ptuj.

Cena: nevezan 30 kr., v pol usnji 60 kr., v usnji 90 kr., z zlato obrezo 1 gld. 50 kr. Za do pošiljatev po pošti pridene se znesek 10 kr. (3)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja in posode,
v Ljubljani,
Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bndera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebrano; strelovski, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrenje je garantirano. (9)

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. septembra.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 75 kr.
Sreberna " " " " "	81 " 65 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " " "
Papirna renta, davka prosta	95 " 70 " "
Akcije avstr.-ogerske banke	853 " " "
Kreditne akcije	288 " 60 " "
London	121 " 60 " "
Srebro	" " " "
Ces. cekini	5 " 77 " "
Francoski napoleond.	9 " 66½ " "
Nemške marke	59 " 70 " "

Najboljše britve

iz angleških tovarn prodaja ter jih tudi daje za mesec dni na poskušnjo (2)

Janez Morocutti v Kočevju.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na katerih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tih sv. maši z mašnikom opravljajo.

100 podobice veljā 3 gl.

Vsakovrstne tinte,

kot: pisalno črno, t. j. alicarinsko, šiškovo, cesarsko, šolsko, dvočrtno; pisalno barvano, v vseh navadnih barvah; risarsko, t. j. tekoči karmin, zlato in srebrno tinto; za perilo; šaljivo tinto, ki za nekaj tednov mine; skrivnostno, stopisno ali hektografično tinto in tvarino; stopisce ali hektografe; tekoče pečatne barve vsake vrste — izdeluje

J. Lampe v Kranju.

Steklenice imajo lične slovenske in nemške napise, ki bodo slovenskemu občinstvu gotovo jako vstrežali.

Cenovnik na zahtevanje zastoj in franko. Prodajalec na drobno dobe znaten rabat. Vsak si lahko naredi brez priprave: 1 liter dobre črne tinte za 25 kr.; ½ litra za 15 kr.; ¼ litra — 1/10 litra barvene tinte za 15 kr. poslanih v markah — iz prahu, ktere ga pošljem franko za vzgled.

Dobivale se bodo v mnogih prodajalnicah, tudi v Katoliški Bukvarni. (2)

Nujni poziv

vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Okolišine so me prisilile svojo že mnogo let obstoječo trgovino opustiti. Zatoraj razprodal bom vse blago v njej se nahajajoče, za ceno, kar je njegova naprava veljala, ker morajo prostori do konca bodočega meseca prazni biti. Blago je vse iz jako finega, teškega in dobrega materiala in v znak svoje solidnosti vsako blago, ki bi ne bilo ugodno, rad nazaj vzamem in zamenim, kakor se komu ljubi. Vsako naročilo je toraj popolnoma varno.

Ženske srajce iz najfinejšega angl. šifona z ustavljenim pravim švicarskim vezljanjem, silno umetnim, po 1 gld. 50 kr.; tucat 16 gld. 50 kr.

Ženski ponočni korzeti ravno tiste kakočnosti, jako dolgi in vseskozi vezljani po švicarski šegi, silno elegantni in prava lepota za vsako gospo po 1 gld. 50 kr., tet. po 16 gld. 50 kr.

Ravno tista iz najboljšega in težjega barhenta, jako dolgi, po dolgem vezljani po 1 gld. 60 kr.

Ženska spodnja krila iz najlepšega sivega platna z dvema volanicama vezljana, ru-deče ali modro, po 1 gld. 40 kr., tet. po 15 gl. 50 kr.

Ravno tisti iz rudeče kontenine (ruža) z dvema plisema z barveno krajevino vezljane, po 1 gld. 60 kr., tet. po 18 gld.

Možke srajce iz najfinejšega angl. šifona s četvornatim oprsem, razne širivosti pod vratom, po 1 gld. 50 kr. tet. po 16 gld. 50 kr. Ravnostiste iz najlepšega in pravega Šroll-vega šifona najfineje po francoskih vzorih narejene po 1 gld. 70 kr., tucat po 18 gld. 80 kr.; in komad po 2 gld., tucat po 22 gld. 50 kr.

Namizna prtenina z vtkanim cvetličjem, obstoji iz namiznega prta in 12 prtličev in velja le 2 gld. 85 kr. Ravno tista po francoski izpeljavi jako fina z obilnimi franžami za 12 oseb, cela garnitura za 3 gld. 45 kr. Namizna prtenina iz finega damasta z vtkanim cvetličjem obstoječa iz namiznega prta za 12 oseb 12 sličnih vežjih prtličev, najbolj elegantno izdelana velja le 5 gld. 60 kr.

Turške brisalke vsaka za-se vmrjena in zarobljena, vsaka za-se zložena, z rudečo krajevino in z dolgimi franžami, najfineje pikegovane, prekrasne po 3 gld. 75 kr. tucat.

Ženski naglavni robci iz najfineje Berolinske volne z dolgimi franžami v najbolj zbranih, lepih in modnih barvah, kakor so: škotska, turška, siva, modra, bela, črna, mizičasta, rudeča, rujava itd. 1 gl. 20 kr., tucat po 13 gld.

Popotni plêdi neizrečeno veliki in debeli, iz najtežjega in boljšega sukna tkani, po najbolj elegantnih angl. vzorih, kakor rujavi, sivi in melirani z dolgimi franžami. Plêdi te vrste rabijo se vsled svoje neizmerne dolgoti in kirjave lahko za obleko, za odejo na popotovanji, za na posteljo, za šavle, ter se dá celo po 20letni rabi iz vsakega napraviti še dvojna jako elegantna obleka. Tak plêd nadomesti vsakemu površno suknjo, dežni plašč, paletot popolnoma. Prve vrste 5 gld. 50 kr., druge vrste po 4 gl. 50 kr.

Domače platno v kosovih po 30 vatlov velikih, najtežji in najtehtnejši izdelek za domačo rabo, ¾ širok po 7 gld. 50 kr., ½ širok po 5 gld. 50 kr. kos. Cena bombažu silno raste in se bo platnu v kratkem cena podvojila, toraj se vsakemu priporoča, kolikor mogoče hitra preskrbitev s platnom.

Svilnati žepni robci iz najlepše Lijonske svile, v vseh raznih barvah, vsak robec druge barve, po 3 gld. 50 kr. tucat.

Svilnate finišeke nogovnice v najlepših barvah pisane, rudeče, modre, vijoličaste, rožne, rujave in plave, dolge čez kolena, 3 pare za 1 gld. 15 kr.

Gobelin-garnitura obstoječa iz dveh pogrinjal za postelje in namiznega pogrinjala s čofi iz baržuna v najsjajnejših barvah izdelana, velja le 7 gld. 50 kr.

Rjuhe iz platna težkega in močnega kakor usnje, brez šiv, prikladne za največjo posteljo ¾ široke po 1 gld. 35 kr., tucat po 15 gld.

Zagrinjala iz jute najfinejši in najboljši izdelek, teška temnikasta ali pa svitla po najbolj zbranih perzijskih, turških in indijskih vzorih z obilnimi in dolgimi franžami po 3 metre 30 ct. dolga za vsako okno, toraj par prve vrste po 5 gld., druge vrste po 4 gld. 25 kr.

Cheviot-Diagonal-blago za moško obleko za jesen in za zimo iz tkane čiste ovčje volne v vseh najnovjših in modnih barvah, gladko in melirano, najboljše kvalitete, sivo, rujavo, modro, olivnato in črno. Blaga zadosti za celo obleko velja le 6 gld. Vzori (muštri) se pa ne pošiljajo nobeni in po nikaki ceni.

Kdor naroči najmanj za 15 goldinarjev blaga, dobi za nagrado, toraj zastoj krasen zlat prstan s tirkisom obdanim z biseri. Zlato je 6karatno, lepo izdobljeno in silno elegantno.

Naroča naj se le proti ces. kralj. poštnem povzetju ali pa proti predplači pri

Waarenhaus J. H. Rabinowicz,

WIEN, Schiffamtsgasse 20. (2)

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,
krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (5)